VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN TỐI CAO	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập – Tự do – Hạnh phúc
Số: 38/HD-VKSTC	*Hà Nội, ngày 30 tháng 12 năm 2022*

HƯỚNG DẪN
Công tác Tiếp công dân, Kiểm sát và Giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp năm 2023

Căn cứ Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 02/12/2022 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao về công tác của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2023; Chỉ thị số 04/CT-VKSTC ngày 28/7/2017 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao về tăng cường công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp; để Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) các cấp thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ theo quy định của pháp luật và đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị, VKSND tối cao (Vụ 12) hướng dẫn công tác Tiếp công dân; Kiểm sát và Giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp năm 2023 như sau:

I. NHỮNG NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM

1. Lãnh đạo VKSND các cấp tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm các quy định của Đảng[1], chỉ đạo của Viện trưởng VKSND tối cao tại các Chỉ thị chuyên đề[2]; quy định tại các Thông tư liên tịch[3] và các quy chế, quy định, quy trình của Ngành liên quan đến công tác tiếp công dân, giải quyết và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp.

2. Nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu VKSND các cấp trong công tác tiếp công dân, kiểm sát và giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp; tiếp tục tăng cường công tác tiếp công dân, gắn công tác tiếp công dân với thẩm quyền kiểm sát và giải quyết khiếu nại, tố cáo; chú trọng tăng cường hoạt động đối

---

1 Chỉ thị số 35-CT/TW ngày 26/5/2014 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo; Quy định số 11-Qđi/TW ngày 18/02/2019 quy định về trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy trong việc tiếp dân, đối thoại trực tiếp với dân và xử lý những phản ánh, kiến nghị của dân.

2 Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 02/12/2022 của Viện trưởng VKSND tối cao về Công tác của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2023; Chỉ thị số 04/CT-VKSTC ngày 28/7/2017 của Viện trưởng VKSND tối cao về tăng cường công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp.

3 Thông tư liên tịch số 01/2018/TTLT-VKSTC-TATC-BCA-BQP-BTP-BTC-BNN&PTNT ngày 05/4/2018, quy định phối hợp trong việc báo cáo, thông báo về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp; Thông tư liên tịch số 02/2018/TTLT-VKSTC-TATC-BCA-BQP-BTC-BNN&PTNT ngày 05/9/2018, quy định việc phối hợp thi hành một số quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự về khiếu nại, tố cáo; Thông tư liên tịch 02/TTLT-VKSNDTC-TANDTC ngày 31.8.2016 của VKSND tối cao, TAND tối cao quy định phối hợp giữa VKSND và TAND trong việc thi hành một số quy định của Bộ luật Dân sự, Thông tư liên tịch 03/TTLT-VKSNDTC-TANDTC ngày 31.8.2016 của VKSND tối cao, TAND tối cao quy định phối hợp giữa VKSND và TAND trong việc thi hành một số quy định của Luật Tố tụng hành chính.

thoại với công dân để giải quyết dứt điểm các khiếu nại, tố cáo kéo dài, đồng thời tuyên truyền, phổ biến, giải thích pháp luật cho công dân; tham mưu xây dựng kế hoạch tiếp công dân của lãnh đạo VKSND theo quy định của pháp luật và của Ngành.

3. Tiếp tục thực hiện các giải pháp nâng cao chất lượng giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền, nhất là tại cấp cơ sở (VKSND cấp huyện); chú trọng việc phân loại, xử lý đơn bảo đảm chính xác, tránh trường hợp do phân loại không đúng dẫn đến thụ lý, giải quyết không đúng thẩm quyền; quá trình giải quyết phải tuân thủ quy định của pháp luật, quy chế, quy trình nghiệp vụ của ngành KSND, bảo đảm việc giải quyết phải đúng trình tự thủ tục và nội dung; chủ động tham mưu giải quyết dứt điểm các đơn khiếu nại, tố cáo; không để xảy ra khiếu kiện bức xúc, kéo dài do chậm giải quyết hoặc làm ảnh hưởng tiến độ giải quyết các vụ việc liên quan.

4. Nâng cao chất lượng công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của các cơ quan tư pháp; quan tâm kiểm sát việc giải quyết khiếu nại tố cáo trong tố tụng dân sự, tố tụng hành chính của Tòa án nhân dân; linh hoạt áp dụng các phương thức kiểm sát công tác giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp cho phù hợp với tình hình thực tế tại địa phương nhưng vẫn đảm bảo chất lượng, hiệu quả. Phát hiện kịp thời vi phạm pháp luật để kiến nghị, kháng nghị, yêu cầu thực hiện các biện pháp khắc phục, xử lý theo quy định pháp luật và phòng ngừa chung.

5. Thực hiện tốt hơn nữa nhiệm vụ kiểm tra, xem xét lại quyết định giải quyết khiếu nại trong hoạt động tư pháp đã có hiệu lực pháp luật coi đây là biện pháp chống oan, sai, phòng bỏ lọt tội phạm. VKSND có thẩm quyền tập trung vào kiểm tra, xem xét quyết định giải quyết khiếu nại đối với kết quả giải quyết nguồn tin về tội phạm; phát hiện kịp thời những thiếu sót trong quá trình giải quyết vụ việc, vụ án để áp dụng biện pháp xử lý, khắc phục, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức và cá nhân; hạn chế để xảy ra tình trạng đơn thư tồn đọng, kéo dài, không được xử lý, giải quyết.

6. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong cập nhật, xử lý, quản lý đơn. Thực hiện việc cập nhật phần mềm quản lý đơn trong toàn Ngành; quá trình thực hiện cần đánh giá đúng thực trạng ứng dụng công nghệ thông tin nhằm đề xuất giải pháp, kiến nghị để đảm bảo việc phân loại, xử lý đơn thuận tiện, chính xác, giảm thiểu thời gian và nhân lực thực hiện.

II. NHỮNG NHIỆM VỤ CỤ THỂ

1. Công tác tiếp công dân, tiếp nhận, xử lý, quản lý đơn

- Viện trưởng VKSND các cấp quan tâm, chỉ đạo sát sao công tác tiếp công dân, thực hiện nghiêm quy định về trách nhiệm tiếp công dân của Viện trưởng

VKSND theo quy định của Luật Tiếp công dân và quy định của Ngành. Gắn công tác tiếp công dân thường xuyên với công tác tuyên truyền, phổ biến, giải thích pháp luật; tổ chức đối thoại khi giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền, nhất là đối với những vụ việc phức tạp, bức xúc, kéo dài.

- Đơn vị kiểm sát, giải quyết đơn khiếu nại tố cáo trong hoạt động tư pháp tiếp công dân thường xuyên và phối hợp với đơn vị nghiệp vụ có liên quan xác định thời gian tiếp công dân đối với từng vụ việc cụ thể nhằm giải quyết kịp thời và dứt điểm đơn khiếu nại, tố cáo.

- Nâng cao trách nhiệm của công chức Kiểm sát trong việc tiếp nhận, phân loại, xử lý và quản lý đơn đảm bảo kịp thời, đầy đủ, chặt chẽ, chính xác, không để ảnh hưởng thời hạn giải quyết đơn thuộc thẩm quyền. Với đặc thù đơn khiếu nại, tố cáo tiếp nhận rất nhiều nhưng thuộc thẩm quyền giải quyết ít, do đó cần đặc biệt quan tâm đến công tác phân loại, xử lý đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp để phục vụ công tác kiểm sát việc giải quyết.

- Quản lý chặt chẽ việc tiếp nhận, phân loại, xử lý đối với các đơn cơ quan Đảng, Nhà nước, Quốc hội, Đại biểu Quốc hội, Đoàn đại biểu Quốc hội, Hội đồng nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các cơ quan báo chí chuyển đến, đôn đốc các đơn vị, bộ phận liên quan thông báo kết quả hoặc tiến độ giải quyết cho các cơ quan chuyển đơn, người chuyển đơn biết; định kỳ hàng tháng báo cáo về VKSND tối cao (qua Vụ 12);

2. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền

- Chú trọng công tác cán bộ làm công tác tham mưu giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền; VKSND các cấp cần phân công cán bộ có kinh nghiệm nghiệp vụ chủ trì, tham mưu giải quyết.

- Trong quá trình giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền, VKSND các cấp cần quan tâm thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục và đảm bảo nội dung trong các văn bản giải quyết; chủ động tham mưu giải quyết dứt điểm những đơn khiếu nại, tố cáo; không để xảy ra khiếu kiện bức xúc, kéo dài do chậm giải quyết hoặc làm ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết các vụ việc có liên quan, đồng thời tích lũy vi phạm trong quá trình giải quyết khiếu nại để kiến nghị, thông báo yêu cầu rút kinh nghiệm chung.

- Tăng cường theo dõi, kiểm tra, hướng dẫn VKSND cấp dưới giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền; chú trọng các khiếu nại về oan sai và bỏ lọt tội phạm; kịp thời phát hiện sai sót, vi phạm để khắc phục ngay; hạn chế tối đa quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực thi hành có sai sót đến khi VKS có thẩm quyền kiểm tra lại mới phát hiện, yêu cầu sửa chữa, hoặc hủy bỏ gây khó khăn cho quá trình giải quyết tiếp theo.

- Đối với vụ việc khiếu nại, tố cáo phức tạp, có sự quan tâm của dư luận hoặc kiến nghị của nhiều cơ quan có thẩm quyền, quá trình giải quyết cần tổ chức đối thoại với người khiếu nại, tố cáo; qua đó kết hợp với việc giải thích, tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức pháp luật để người khiếu nại, tố cáo tôn trọng, chấp hành kết quả giải quyết của VKSND, hạn chế khiếu kiện vượt cấp, kéo dài; trường hợp gặp khó khăn, phức tạp trong việc xử lý, giải quyết thì kịp thời báo cáo, thỉnh thị VKS cấp trên.

3. Công tác kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật

- VKSND cấp có thẩm quyền tiếp tục thực hiện nghiêm túc, hiệu quả công tác kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật, coi đây là biện pháp hữu hiệu kiểm soát oan, sai, bỏ lọt tội phạm.

- VKSND cấp tỉnh phối hợp với các cơ quan tư pháp (Cơ quan điều tra, Tòa án) xây dựng cơ chế cung cấp hồ sơ, tài liệu có liên quan khi có đề nghị để việc nghiên cứu, đánh giá chứng cứ được khách quan, toàn diện, nhằm nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra quyết định giải quyết khiếu nại đã có hiệu lực pháp luật.

- Tăng cường công tác phối hợp giữa Đơn vị kiểm sát và giải quyết đơn với các đơn vị nghiệp vụ liên quan để tham mưu, đề xuất giải quyết đơn đề nghị đúng quy định của pháp luật.

- Trường hợp qua kiểm tra phát hiện quyết định giải quyết khiếu nại có vi phạm pháp luật, Viện kiểm sát có thẩm quyền kiểm tra đã hủy bỏ quyết định giải quyết khiếu nại để yêu cầu giải quyết lại vụ việc theo quy định của pháp luật thì phải theo dõi, đôn đốc việc thực hiện. Nếu phát hiện thấy cơ quan tiến hành tố tụng cấp dưới không thực hiện hoặc tiếp tục ban hành quyết định giải quyết không có căn cứ, trái pháp luật, có dấu hiệu tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp thì kịp thời chuyển thông tin, tài liệu đến Cơ quan điều tra VKSND tối cao để xem xét xử lý, giải quyết theo thẩm quyền.

4. Công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp

- Viện kiểm sát phối hợp với cơ quan tư pháp cùng cấp để nắm thông tin tiếp nhận, thụ lý, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp hoặc thông qua việc tiếp nhận, xử lý đơn khiếu nại, tố cáo để triệt để áp dụng các biện pháp kiểm sát phù hợp được quy định tại Thông tư liên tịch số 02/2018/TTLT-VKSTC-TATC-BCA-BQP-BTC-BNN&PTNT ngày 05/9/2018 quy định việc phối hợp thi hành một số quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự về khiếu nại, tố cáo; đặc biệt là đối với việc tiếp nhận, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực tố tụng Dân sự, tố tụng Hành chính: Thông tư liên tịch 02/TTLT-VKSNDTC-TANDTC ngày 31.8.2016 của VKSND tối cao, TAND tối cao quy định phối hợp giữa VKSND và TAND trong việc thi hành một số quy định của Bộ luật Dân sự; Thông tư liên tịch 03/TTLT-VKSNDTC-TANDTC ngày 31.8.2016 của VKSND tối cao,

TAND tối cao quy định phối hợp giữa VKSND và TAND trong việc thi hành một số quy định của Luật Tố tụng hành chính. VKSND các cấp cần quan tâm hơn nữa đến công tác kiểm sát việc tuân theo pháp luật về giải quyết khiếu nại, tố cáo trong tố tụng dân sự, tố tụng hành chính (đã được VKSND tối cao hướng dẫn tại Văn bản số 4733/VKSTC-V12 ngày 23/11/2021). Yêu cầu thực hiện nghiêm túc việc định kỳ hàng tháng báo cáo đầy đủ, kịp thời kết quả công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp, đặc biệt trong lĩnh vực tố tụng dân sự, tố tụng hành chính về VKSND tối cao theo quy định (đồng thời gửi 01 bản qua Vụ 12 để theo dõi, chỉ đạo).

- Kiểm sát việc thụ lý, giải quyết các vụ việc khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp thuộc thẩm quyền của các cơ quan tư pháp, nhất là những trường hợp khiếu nại thuộc thẩm quyền cơ quan điều tra cùng cấp nhằm hạn chế khiếu nại tiếp theo để VKSND phải giải quyết; trường hợp người tố cáo không nhất trí kết quả giải quyết tố cáo trong hoạt động tư pháp của các cơ quan tư pháp khác, VKSND chuyển đơn đến cơ quan có thẩm quyền đã giải quyết để tự kiểm tra lại; nếu phát hiện có tình tiết mới, thuộc trường hợp cơ quan tư pháp ngang cấp phải giải quyết lại thì theo dõi để thực hiện kiểm sát việc giải quyết.

- Khi tiến hành kiểm sát việc giải quyết khiếu nại đối với hành vi của người có thẩm quyền của Tòa án cùng cấp trong việc xem xét, quyết định đưa người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi vào các cơ sở cai nghiện bắt buộc theo quy định tại Pháp lệnh số 01/2022/UBTVQH15 ngày 24/3/2022 (Do nhiệm vụ quyền hạn của VKSND theo Pháp lệnh số 01/2022 và Pháp lệnh số 09/2014 có nhiều quy định tương đồng nên VKSND vận dụng tương tự điểm b khoản 3 Điều 18 Quy chế số 51 hiện hành để thực hiện các biện pháp kiểm sát phù hợp trong thời gian VKSND tối cao nghiên cứu sửa đổi, bổ sung Quy chế số 51); nếu phát hiện có vi phạm pháp luật thì ban hành kiến nghị.

5. Công tác quản lý, kiểm tra, chỉ đạo, báo cáo

- Người đứng đầu VKS các cấp và tập thể lãnh đạo phải tập trung xây dựng và giữ gìn đoàn kết, nêu cao hơn nữa vai trò trách nhiệm nêu gương, tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, gương mẫu trong công việc; siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong thực thi công vụ; đổi mới mạnh mẽ công tác quản lý chỉ đạo, điều hành, ứng dụng công nghệ thông tin, coi đây là một trong các giải pháp quan trọng để nâng cao hiệu quả công tác kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp; kịp thời đề ra biện pháp hữu hiệu, tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc để thực hiện có hiệu quả chức năng, nhiệm vụ của từng đơn vị.

- Tăng cường theo dõi, đôn đốc việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của VKSND cấp dưới đảm bảo nội dung đầy đủ, có căn cứ và đúng pháp luật; chú trọng chất lượng trả lời thỉnh thị và thông báo rút kinh nghiệm nghiệp vụ, lựa chọn những trường hợp vi phạm có tính chất phổ biến để rút kinh nghiệm chung; những trường

hợp vi phạm cá biệt, chưa đến mức phải hủy, VKSND cấp trên ban hành văn bản rút kinh nghiệm cần chỉ rõ, phân tích kỹ vi phạm, sai sót giúp VKSND cấp dưới nhận thức và thực hiện đúng quy định của pháp luật và của Ngành.

- Trả lời đầy đủ, kịp thời các chất vấn, kiến nghị của Đại biểu Quốc hội, Đại biểu Hội đồng nhân dân và đơn do các cơ quan Đảng, Nhà nước, Quốc hội chuyển đến có liên quan đến trách nhiệm của đơn vị.

- Thực hiện việc kiểm tra theo chuyên đề về công tác kiểm sát và giải quyết khiếu nại tố cáo trong hoạt động tư pháp hoặc kiểm tra đối với VKSND cấp dưới có nhiều khiếu nại trong tố tụng hình sự để đảm bảo việc tiếp nhận, thụ lý, giải quyết đầy đủ, có căn cứ và đúng pháp luật. Đồng thời khắc phục triệt để những hạn chế, tồn tại, thiếu sót đã được VKSND tối cao (Vụ 12) tổng hợp, thông báo rút kinh nghiệm toàn ngành trong năm 2022.

- Trên cơ sở được điều chỉnh biên chế, Viện trưởng VKSND cấp cao, Viện trưởng VKSND cấp tỉnh quan tâm sắp xếp, kiện toàn đội ngũ cán bộ làm công tác tiếp công dân, kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp bảo đảm có chất lượng theo hướng *"chọn người theo yêu cầu công việc"*; tăng cường đào tạo, phát huy sở trường của từng cán bộ.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Căn cứ Chỉ thị của Viện trưởng VKSND tối cao và Hướng dẫn này, VKSND các cấp xây dựng chương trình công tác của VKSND cấp mình, hướng dẫn VKSND cấp dưới và tổ chức thực hiện có hiệu quả; phấn đấu đạt và vượt các chỉ tiêu của ngành KSND, Nghị quyết của Quốc hội về tiếp công dân, giải quyết và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp.

Quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, đề nghị liên hệ với Vụ Kiểm sát và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp (Vụ 12) VKSND tối cao để được kịp thời hướng dẫn, giải đáp.

Nơi nhận:
- Đ/c Viện trưởng VKSTC (để báo cáo);
- Các đ/c Phó Viện trưởng VKSTC (để báo cáo);
- VKSQS Trung ương (để biết);
- Các đơn vị nghiệp vụ thuộc VKSTC (để phối hợp);
- Các VKSND cấp cao (để thực hiện);
- VKS các tỉnh, TP trực thuộc TW (để thực hiện);
- Văn phòng VKSTC (để theo dõi);
- Lưu: VT, V12.

TL. VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG VỤ KIỂM SÁT VÀ GIẢI QUYẾT ĐƠN KHIẾU NẠI, TỐ CÁO TRONG HOẠT ĐỘNG TƯ PHÁP

(Đã ký)

Trần Hưng Bình